

Gátrendszer gumiból

Árvíznel a mentésben résztvevők nemcsak a természet erővel küzdenek, hanem az idővel is versenyt futnak. A gátfalak megerősítéséhez, magasztalásához, a buzárok megfogásához homokzsákok százait kell megmozgatni, miközben az előretörő víz egyre rombolja a partfalat, mind nagyobb terület kerül víz alá. A napokig tartó mentési munkálatok helyett néhány óra is elegendő a védekezéshez a Taurus Gumiipari Vállalat és a Középdunavölgyi Vízügyi Igazgatóság szakemberei által közösen kifejlesztett új gátrendszerrel, amely egy nagyméretű gumitömle-

zekből tömlőket formálnak, amelyeket a helyszínen vízzel töltenek fel, s mivel az egész szerkezet rugalmas, minden hézagot betölt, tökéletesen elzárja a víz útját. Hasonló módon alkalmazható a gumigát mederszabályozási, mederépítési munkálatoknál is, amikor a víz elterelésére van szükség. Az újfajta gátrendszer kifejlesztéséhez éppen ilyen feladat adta az ötletet. Magyar vállalkozók a Közel-Keleten építettek folyómedret, s az volt a megrendelő kívánalma, hogy amint az építők haladnak előre, úgy áraszák el folyamatosan a folyó már elkészült ágát. A meder ideiglenes lezárása, majd megnyitása azonban

hosszadalmas lett volna, ha mindig földből vagy betonból emelnek gátat. Gyorsnak és megfelelően bizonyult viszont a gumiból kialakított torlasz, amely megövtá a munkaterületet, és az ott dolgozókat a hátuk mögött hőmpolygó víztől, s ahogy elkészültek az újabb szakasszal, egyszerűen áthelyezték a gátat. Az újszerű megoldást azóta is használják a magyar szakemberek, ha a közeli országokban vállalkoznak folyó- vagy csatornaépítési, -szabályozási munkálatokra, s az itthoni vízügyi szervektől is érkezett megrendelés a Taurus új termékére.

Kicsi védi a nagyot

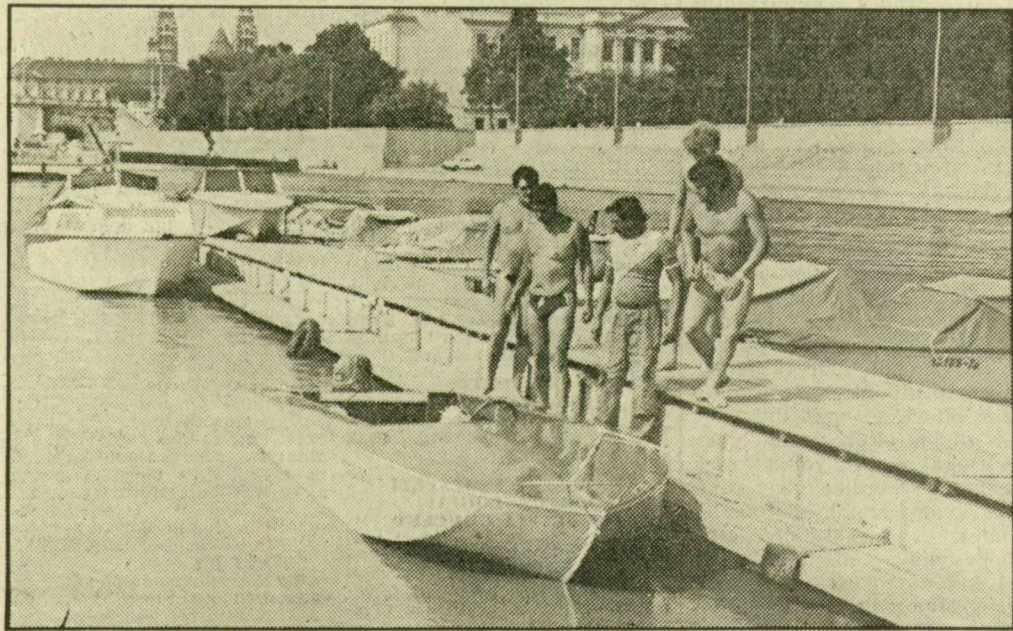
Balaton a Balatonért

A nagy ügyebár jóindulatú meséinkben megvédi a kicsit. Ez az ősi és természetes állapot azonban lassan már a meséinkben sem mindig stimmel, a természetben meg még kevésbé. Kiváltképp, ha a mindentudó ember beavatkozik, s nem látja — vagy nem láthatja — az elindított láncreakció végét, s ebben nem is kell feltétlenül vétkes könnyelműségnek, felelőtlen szüklátókörűségnek közrejátszani. Bár egynemely természeti értékünk sorsát ilyen — ingatag — alapon álló döntések pecsételték meg, az is előfordulhat, ami pár évtizednyi távolságban forradalmi tett volt, ma az önmagunk előidézte fejlődés nyomán vált elavulttá. Meghaladta az idő. Mint például egykori nagy természetátalkító buzgalmunkat...

— Mit veszítenek az árasztással — mi marad a víz alatt?
 — A háztáji takarmánybázisát. Másképp kell megoldanunk a tagok gondjait.
 — Mit nyernek?
 — A kisajátítási összegből fejlesztjük a tehenészetet.
 — A Zala vizét tisztító — most újjászűtő — tó mit sem ér, ha a partjáról belemossa az eső a téisz mütrágyáját...
 — Nem mossa! Egyrészt a rendszer is véd, másrészt pedig mi is „lépünk”. Már most megkezdjük az áttérést a környezetkímélő technológiára.
 — Biokertészet?
 — Nincs kizárva. Lesz nekünk még „biobúzáink” is. A Kis-Balatonból kikerülő — a tápanyagokat testükbe építő — növényeket pedig a megfelelő támogatás esetén rövidesen beinduló giliszta-telepen akarjuk feldolgozni, élelet — és pénzbevételt — adó humuszra.
 Két távcsöves alak a zalavári gáton: NSZK-beli ornitológus házaspár figyeli a méltóságteljes — tetteben vendéget, a hófehér nagy-kócsagot. En is őket: százaszoron inkább ilyen, értő és irányítható turistákat, mint Balaton-nyomorító bungalólakókat az embriokarú újréri tó partjára! Különben máris építhetjük a Kis-Balaton védő Meg-Kisebb-Balaton is.
 Igriczi Zsigmond

A deszkán

Régebben Sárospatakig jártunk...



A folyó folyik, a ház áll. A házat mégis uszónaknak hívják. Hogy miért, nem tudom. Elek a gyanúperrel, hogy Danika sem tudja reggel 8 órakor. Danika érkezik. Egyelőre furdónadrágot visel. Hároméves a fiú. Pedagógus mamája örömmel konstatálja, hogy a gyermek erős. Húzódzkodik, kapaszkodik, s nemsokára magához vesz egy úditóitalt. Üdülünk tőle.
 Akitől kapja: Tóth László. Amióta léteznek a deszka, mert hogy az uszódházaknak ez a meghonosodott neve Szegeden, ő is itt létezik.
 — Baj hogy vendéglátónak érzem magam?
 — Nem — mondja.
 Molnár István is ennél a vállalatnál dolgozik. HungarHotels a neve.
 — Van valami műszaki zavar?
 — Nincs — mondja Molnár István. — Sörözünk.
 A rádió reggeli adásában kellemes időt, napsütést ígért. Tíz óra előtt néhány perccel el is kezdett hét ágra sütni a nap. Az uszódház vendégei nekifeszítették testüket az áradó napsütésnek.
 Danika közben elvesztette a furdónadrágját. Természetesen magához vett egy újabb úditót. Narancsot. S gumilabdáját kezdte rugdalni. Hiszem, hogy a magyar labdarúgó-válogatott utánpótlása biztosítva van. A fiú mindig lábfejjel találta el a labdát.
 — Mennyi?
 — Huszonkettő.
 — Csak?
 — Csak!
 Hihetetlen, de a deszkán kapható flekken áráról beszélgetünk Tóth Lászlóval, a büfé vezetőjével. A hajdani Hungária Szállóban dolgozott, a Royalból ment nyugdíjba.
 — Mióta van itt?
 — En még a Szőnyiben kezdtem. Emlékszik rá?
 — Hát... — mondom minden meggyőződés nélkül —, talán igen.
 — Uszódház volt az is, csak patinásabb, mint a mostaniak.
 Tóth László elmereng egy kicsit:

— A Lidóra jártunk régen.
 — Lidó?
 — Fiatalabb nálam, nem tudhatja, a tápéi partszakasszal szembeni területet hívtuk így, olaszosan, mindenestre tény, hogy ez az uszódház volt akkor is a bázis. Innen indultunk el a csónakokkal.
 És Dani ismét megjelenik. Gatyája változatlanul nincs. Mászik a lépcsőn. Fölfelé. Acélosan, férfiasan. Az anyukája viszont dühös egy kicsit.
 — Hol van a kosár? — kérdezi tőlem.
 — Nem tudom — mondom —, nekem legalábbis úgy tűnik, hogy be van deszkázva.
 — Daninak és a többi srácnak fürödni kellene — mondja a mama.
 — Szóval? Lesz kosár? — kérdezi Serley Ida. — El tudja intézni?
 — Természetesen nem tudom elintézni.
 És azt sem tudom elintézni, hogy Martonné Csépanyi Ritának jogászi állása legyen.
 — Jogtanácsosi szakvizsgára készülök — mondja a férjét váró hölgy. — Hogy miért, igazából nem is tudom.
 És jönnek a fiúk. Ők is söröznek.
 — Hány éve járnak ide?
 — Legalább száz — mondja Járuli Jenő.
 — Engem Dudának hívnak — mondja Kovács Ferenc.
 — Nem baj — mondja Molnár Pista, és megemeli a söröspoharát.
 — Legalább estig itt leszünk — mondja Tóth András. — Szeretünk itt.
 És találkoztam egy másik Kovács Ferencel is. Újra. Hajdanában a legendás móravárosi futballcsapat balszélsője volt. Furcsa dolog, de húsz esztendővel ezelőtt a megyei bajnokság mérkőzéseire is több ember volt kíváncsi, mint manapság az ösvér nevű fociapat meccseire.
 — Kiskapura?
 — Már arra sem. Csónakázom.

— Nem drága?
 — Régebben Sárospatakig jártunk... Most Mindszentig. Persze jobban örülnék, ha elmehetnének Csongrádig is.
 — Miért?
 — Mert szeretnék büszkélkedni az épülő hiddal.
 — Ezek szerint?
 — Hidász vagyok.
 — És hol dolgozik?
 — A vasútigazgatóságon.
 A nap százagra süt már. Süti Danika talpát is, mert időközben a fiú hanyattfekve kezdett el a levegőbe rugdalózni.
 A ház áll, az uszadékfa úszik.
 — Flekken?
 Molnár Pista nem éhes. El is megy. Érmét gyűjteni megy.
 — Láttad már a Herman-érmünket? — kérdezi búcsúzóul.
 — Még nem — mondom —, de biztos vagyok benne, hogy meglátom, mert megmutatod.
 — Persze — mondja Molnár, s miután szavahihető ember, biztos, hogy nemsokára megismerkedek Herman Ottó érem arcmásával. És Danika újra jó. Beletráfa a labdába. Lábfejjel. Sajnos, mindezt a magyar labdarúgó-válogatott szövetségi kapitánya, Mezey György nem látja.
 P. F.

Kennedy Ferenc nyugalmazott igazgató, biológus, a Kis-Balaton lecsapolását tartják a romlás okozójának, pedig a Balaton vízszintje már 1963 óta három-négy méterrel alacsonyabb az előző időszakhoz képest... Ennek a játzólagos védőbeszédnek ellenére nyíltan kimondják, hogy a rendszer fő célja a Zalán érkező vízminőségromló anyagoknak visszatartása, a víz — biológiai — megtisztítása.
 Porgányi Gyula, a Balatonmagyaródi Virágzó Termelőszövetkezet elnöke mosolyogva hallgatja a térszűzem Kis-Balatonra futó udvarán fűrészelő favágókat, amint éppen arról beszélnek: „ekkorá halakat lehetett itt régen fogni”. A lecsapolás terület számukra — ha óriás kukoricát nem is — takarmányt termelt.
 — A védőrendszer megépítésével a szövetkezetünk től az első útemben 502 hektárt sajátítottak ki, a másodikban újabb ötszázat.

Pénzintézeté alakult az Interinvest

Pénzintézetként folytatja tevékenységét az Interinvest Kétkereskedelmi Fejlesztési Társulás. Az Interinvest 43 külkereskedelmi vállalat, valamint a Magyar Külkereskedelmi Bank 1981-ben hozta létre azzal a céllal, hogy a külkereskedelemben képződő szabad fejlesztési források egy részének felhasználásával exportfejlesztő vállalkozásokat finanszírozza. A sikeres tevékenység alapján a tulajdonosok az idén februárban megújították a társulás új szerződést. A pénzügyminiszter pedig a közel-múltban, 1985. január elsején hatállyal engedélyezte, hogy a társulás a továbbiakban szakosított pénzintézetként — Interinvest Külkereskedelmi Fejlesztési Hitelintézet néven — folytassa működését.
 A változásokról Iványi György, a hitelintézet igazgatója tájékoztatott. Elmondta: a hagyományos üzletágak mellett számos új tevékenységre is lehetőséget kaptak. Az Interinvest kétmilliárdos alaptőkéjéből már eddig is számos exportfejlesztő, gazdaságos import-helyettesítést célzó vállalkozást támogattak. Segített kiégészíteni a külkereskedelemben versenyképességét javító beruházások anyagi fedezetét. Mindezek eredményeként 1981 óta mintegy 250 millió dolláros exporttöbbletet, illetve 20 millió dolláros importmegtakarítást eredményező fejlesztés finanszírozását kezdte meg. Az eddig befizeltt beruházások 50 millió dollárral javították a külkereskedelmi mérleget.
 A hitelintézet mosi lehetőséget kapott arra is, hogy bekapcsolódjon az értékpiacok kibocsátásába, célbetéteket gyűjtsön, áruszállításból, szolgáltatásból származó követeléseket vásároljon, váltókat szímlóvalon le, vagyongazdálkodási szolgáltatásokat végezzen, kezességet váll-

lalon, üzleti tevékenységével összefüggő számlákat vezessen. Arról, hogy a különböző új üzletágak közül melyikben vállalnak jelentősebb szerepet, a hitelintézet tulajdonosai döntenek. Jelenleg elsősorban a külkereskedelmi vállalatok forgóeszköz-finanszírozásába kívánnak aktívabban bekapcsolódni, hogy jobb lehetőséget teremtsenek a magyar termékek külföldi értékesítéséhez, a szájtársulás forgalom bővítéséhez a külkereskedelmi vállalatoknál.
 Részt vesznek vegyes vállalatok szervezésében is. A közelmúltban alakult Sancela—Hungary Kft svéd—magyar vegyes vállalatban a Hungarotexen kívül a pénzintézet is jelentős tőkét biztosított az induláshoz. A vállalat nagykáta új üzemében — svéd gépekkel és technológiával — a jövő évben kezdik meg a termelést. A pénzintézet szakemberei több hasonló vállalkozás előkészítésével is foglalkoznak.
 Kiterjedt szakmai és jogi ismereteik révén számos esetben segítséget nyújtanak a partnereknek a vállalkozás megszervezéséhez, a jogi keretek kialakításához is.
 Az Interinvest igazgatója szerint a bankári tevékenység kifejlesztése nem veti vissza a társulás hagyományos munkáját, az export-növelő vállalkozásokat. A két tevékenység kiegészíti egymást; ugyanis arra számítanak, hogy a bankári műveletek bővítése révén a hitelintézet tovább növelheti forrásait, és így a korábbi nál jelentősebb tőkével az eddignél nagyobb kockázattal járó vállalkozásokban is részt vehetnek. A tulajdonosok — az Interinvest működése iránti bizalmukat kifejezve — a második negyedévében újabb százmillió forinttal növelték a pénzintézet alaptőkéjét. (MTI)

Szombati műszak Balinkabányán

A szénbányászat első fél-évi lemaradásának csökkentésére szombaton is dolgoztak a vészprémi szénbányák vállalat balinkai bányáuzemében. Három elővájó és egy frontfejítő brigád szállt le a mélybe, s a reggel hat-tól délután kettőig tartó műszak során ötszáz tonna szén-t küldött a felszínre.
 A balinkai bányászok egyébként az elkövetkező hónapokban is többször tartanak majd hét végi műsza-

kot, az év első felében ugyanis az egyik akna lefagyása, valamint különféle geológiai problémák miatt a tervezettnél hatezer tonnával kevesebb szenet küldtek felszínre. Nem pihentek a hét végén a bányában dolgozó fenntartók és a termelőket előkészítő szakemberek sem, közülük szombaton százötvenen szálltak le a föld mélyébe, hogy a hétfőn munkába lépők zavartalanul dolgozhassanak.